

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

„Românul“.

Sibiu, 23 Ianuarie n.

În Arad se tipărește, cu încercări de la anul nou, un nou ziar românesc, *Românul*, ca „organ al partidului național român și al comitetului său central executiv”. Așa ne spune însuși comitetul, în apelul adresat Românilor și publicat în fruntea numărului prim al ziarului nou arădan, mai spunându-ne și aceea, că înființarea noului ziar a urmat din necesitatea, de a-și avea partidul național român „organul său de publicitate, chemat să reprezinte și să servească activitatea și intențiile comitetului executiv, întru conducerea politicii acestui partid”. Ceeace înseamnă, că partidul național român până acum nu a avut organ de publicitate, credincios și destoinic, ci a trebuit, ca comitetul să înființeze „*Românul*”, pentru a delătura acest inconvenient.

Corect însă și adevărat e, că numai onoratul comitet executiv nu și-a avut organul său de publicitate, partidul însă — *da*. Toate ziarele românești dela noi au fost și sunt ale partidului, pentru că toate stau în serviciul partidului. Să ni se spună, care ziar românesc dela noi a îndemnat cândva pe Români să-și dea copiii la școalele ungurești, să se plece în fața năzuințelor de maghiarizare, să-și părăsească limba și legea, și care ziar românesc dela noi a îndemnat cândva pe alegătorii români să-și dea voturile pentru candidații străini, și nu pentru candidații naționali români?

Era bine deci, dacă se făcea această distincție, la aparentă neînsemnată, dar foarte necesară, și se spunea, că noul confrate — pe care de altcum îl salutăm cu bucurie pe arena luptelor vieții noastre publice, ca pe un bun tovarăș de muncă, — este organul autorizat al comitetului executiv al partidului național, iar în serviciul partidului stă și el ală-

turi cu celelalte, nu de-asupra, deci fără a avea vre-un drept de prioritate față de celelalte. Pentru că se ne gândim numai bine asupra lucrului: dacă „*Românul*” singur e decretat de organ al partidului național român, iar celelalte ziare dela noi nu, atunci ușor s'ar putea scoate concluzia, că nu toți Români aparțin partidului național român, ci numai o parte, și încă partea cea mai mică, ceeace, firește, nu ar corespunde de loc adevărului.

Căci noi, cum foarte corect stabilește și noul confrate în programul său, nu ne putem permite de loc luxul de a ne divisa în mai multe partide, ci un singur partid trebuie să formăm, partidul național român, căruia au să-i aparțină toți Români din statul ungar. Iar dacă toți Români aparțin partidului național român, e foarte natural, că și ziarele susținute până acum de publicul românesc aparțin partidului național, fie că sunt mulțămite, ori nu sunt mulțămite cu conducerea partidului, fie că le convine ori nu le convine programul politic al partidului și direcția politicii naționale române.

Dacă intențiunea comitetului național român a fost deci cu adevărat aceea, de a *închiega* rândurile, trebuia să procedeze cu mai multă precauțiune și să nu jicnească, să nu instrăineze pe anonimii dela celelalte gazete românești, cari mari și prețioase servicii au adus până acum partidului național român, și cari probabil că cu credință îl vor servi și în viitor, chiar și fără autorizarea primită dela comitet, care acum rămâne rezervată numai pe seama tinerului confrate arădan „*Românul*”.

Felicităm de altcum pe noul confrate pentru încrederea de care se bucură, nu numai la întemeietorii săi, ci după cum ne spune, și la celalalt public mare românesc, care „*smulgea cu nesățiu*”, după apariție, numărul prim, și-l „*cetea cu ochi a-*

prinși”, — și-i dorim, să se arate vrednic de această încredere, și să rămână și în viitor aceea ce e până acum, ziar serios, cumpătat la vorbă, încunjurător de certe și de atacuri disgustătoare. Iar pentru a fi și a rămânea așa, pentru a fi aceea ce trebuie să fie un ziar la înălțimea chemării, un organ al comitetului executiv al partidului național român, nu e de ajuns concludul onoratalui comitet, pentru că cu concluse nu se înființează și nu se desființează ziare, ci se cere muncă grea și istovitoare de puteri, munca oamenilor cari se înțeleg, și cari întregul lor intelect și toată curățenia sufletului lor o consacără ziarului. Oameni harnici, pătrunși de simțul responsabilității, conștiențioși, cu suflet curat, robi ai condeului, fac gazetele, iar nu conclusele comitetului, și nici comitetele de supraveghiere, fie ele compuse de altcum din nume ori cât de strălucite! Și în credința, că *astfel* de oameni lucră pentru binele obștesc la noul ziar arădan, — iar nu oameni, cari au intrat la gazetă numai pentru a fi căpățuiți, — dorim tinărului și valorosului confrate viață lungă și isbânda visurilor sale curate.

Conferență despre Sași.

Dnul Emil Neugeboren, deputat al Sibiuului, a ținut Mercuri sara, în clubul german din Viena, în prezența unui public numeros și ales, o conferență despre situația și politica Sașilor din Ardeal. A spus în conferența sa, cum Sașii au avut în trecut să lupte cu Maghiarii și cu Români, și totuși au rămas stăpâni pe pământul lor, în urma superiorității lor culturale și în urma organizării lor politice și bisericești. Lupta au să o poarte însă Sașii și acum, tot în două fronturi, cu Maghiarii, cari vreau desnaționalizarea, și cu Români, cari vreau deposedarea Sașilor din moșiile lor. Deputații sași nu pot să se alature în parlament partidul naționalităților, fiindcă Maghiarii sunt totuși cam orușători față de Sași, și îi sprijinesc, pentru a nu se descompune și contopi în poporul românesc. Pe Șvabii din Banat Sașii nu-i pot sprijini, pentru că prin aceasta nu s'ar face nici un serviciu bun cauzei germane. Conferența a fost primită cu aprobări și

cu aplauze. A urmat apoi o lungă discuție asupra ei.

Trei mandate. La înalta Curie se va pertracta în 24 Ianuarie nou protestul înaintat în contra alegerii de deputat din *Ighiu*, unde candidatul național român era dl Dr. Alex. Vaida-Voevod, în 14 Februarie protestul în contra alegerii din *Vinț*, unde candidatul național român a fost dl Dr. Iuliu Maniu, și în 21 Februarie Curia se va pronunța asupra alegerii din *Orăștie*, unde candidatul național român fusese dl Dr. Aurel Vlad.

Disolvarea corpurilor legislative române. În urma concludului luat din partea consiliului de ministri, domnul P. P. Carp, prim-ministrul României, va ceta astăzi, Luni, în fața deputaților și a senatorilor, decretul regal, prin care corpurile legislative române vin disolvate. Novele alegeri se vor face pela finea lunii Februarie.

Valahi, ori Români?

Interpeleție, adresată în chestia recensământului.

În ședința dietei ungare, ținută Mercuri, în 18 Ianuarie nou, deputatul cercului electoral Zorlențul-mare, comitatul Caraș-Severin, dl Huszár Károly, a adresat guvernului unguresc interpeleția următoare:

„Cu ocaziunea recensământului, concetățenii nostri români au declarat, că limba *română* este limba lor maternă. Pe multe locuri, organele încredințate cu numărarea populației au introdus însă în liste, pe lângă tot protestul respectivilor, limba „*valahă*” ca limbă maternă; ba au cerut chiar și rectificarea declarațiilor trecute deja în liste și au și obținut-o, în urma amenințării cu pedepse în bani. Procedura aceasta a provocat printre Români indignare și resens, fiindcă ei văd în numirea de „*Valahi*” ceva dejositor. După convingerea mea, procedura aceasta a organelor încredințate cu numărarea populației se poate baza numai pe o înțelegere greșită a instrucțiunii. Legile noastre nu cunosc, decât numai expresiunea *Români*, iar numirea de *Valahi* nu se găsește în legile noastre mai noi. Această ofensă adusă concetățenilor nostri români trebuie deci reparată. De aceea, adresez domnului ministru de interne și domnului ministru de comerț interpeleția următoare:

Au domnii ministri cunoștință, că cu ocaziunea recensământului acum efectuit, populațiunea de limbă română, în contra

FOIȘOARĂ.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi, în 29 Decembrie st. n., Reuniunea sodalilor români din Sibiu și-a ținut a XII-a ședință literară, ultima din anul 1910. La ocaziunea 8 seara se deschide ședință prin prezidentul reuniunii, dl Victor Tordășianu. Publicul, care se strânsese aproximativ la 200 persoane, aștepta cu nerăbdare deschiderea ședinței, al cărei program promitea a fi foarte bogat. Dl prezident dă cuvântul notarului Reuniunii, dlui Stefan Duca, care citește protocoalele luate în ședințele administrative. După citirea protocoalelor, din cari rees luorile săvârșite sau propuse spre luorare din luna expirată, dl Victor Tordășianu ține o cuvântare foarte folositoare pentru toți cei asistenți, din care estrag unele luoruri mai principale. În primul rând se referă la ajutorarea săracilor și a nenorociților, mai ales acum în preajma sărbătorilor Nașterii Domnului. După trude și alergări din casă în casă, cerând ajutorul celor ce au din prisosință, i-a succed și în anul acesta — ca și în alți ani, să aducă o sumă bunicoasă, unele haine și alte luoruri, cari să le împartă de Crăciun oamenilor nevoiași. Observă acum — mai mult ca ori când, că în loc de a fi o uni-

tate între toți meseriașii români din Sibiu, sunt foarte mulți, cari caută să strice ce au făcut, lucrând în defavorul reuniunii, și tot odată în defavorul meseriașilor în genere. Espune în câteva cuvinte misiunea importantă ce o are reuniunea aceasta, care este un factor principal al clasei noastre de mijloc, și face un călduros apel la toți oamenii de bine, ca să sprijinească reuniunea în toate acțiunile ei. Vorbește apoi despre starea critică, în care se aflau meseriașii noștri acum câțiva ani spunând, că în mare parte progresul clasei noastre de mijloc se poate atribui diferitelor instituții culturale, diferitelor fonduri cari cu sprijinul lor moral și material au putut pune baze solide clasei noastre de mijloc, i-au putut întări temelile atât de slabe și șovăitoare. Într'un mic resumat luat din materialul anuarului reuniunii, care va apărea în curând — espune un tablou în care arată, în linii generale, numărul meseriașilor stipendiați ai diferitelor fonduri. Citează „Fondul Andronic” cu 296 de meseriași și invățăcei stipendiați; „Fondul grănițeresc” din Năsăud 5; Excel. Sa Mitropolitul Mihali, Blaj 7; „Fondul Vancea”, Blaj 2; Consistorul din Blaj 13; Vasilie Rațu, Blaj 1; Reuniunea meseriașilor, Brașov 7; Dela Sf. Nicolae-Scheiu 1; Fondul Stroescu, Brașov 1; Preoții gr. cat. din tractul Coahalm 1; dela stat 1; comuna politicoasă Răhău 1; Reuniunea meseriașilor, Cluj 3;

Asociația 3; Reuniunea meseriașilor, Sibiu 10; banca „Transilvania” 6, — dintre cari au fost în mare parte tipografi, pantofari și oismari, croitori, lăcătuși și rotari, măsari și alte diferite meserii. Spune că Reuniunea meseriașilor din Sibiu n'are multe stipendiați, dar ajutoarele ce le împarte în fiecare an, costumele de haine dăruite ș. s. se pot socoti tot ca stipendii. Cu durere vedem — zice mai departe — că toate străduințele noastre de a îmbogăți biblioteca Reuniunii cu cărți de valoare au rămas în mare parte zadarnice, dovadă neînsemnată sumă încursă la bibliotecă în ultimul timp, nepăsarea condamnabilă față de bibliotecă și numărul cărților luate în parte perdate, iar în parte neaduse cu anii. Atrage atenția publicului a se folosi de biblioteca aceasta, mai ales acum în serile lungi de iarnă. Mai departe spune, că reuniunea a luat în studiere opera „*Soara mății*”, de V. Alexandri ou o muzică nouă de profesorul Murășan din Blaj, și are de gând a o preda cât de curând. Vorbește despre concertul împreunat cu dans ce-l aranjează reuniunea de sărbători, stăruind asupra frumosului program ce-l are. Declară ședința desohisă.

Corul teologic din seminarul „Andreian” sub conducerea clericului Petrașcu întonează cu o rară măiestrie imnul religios Împărate cereșe, de N. Popovici.

Urmează apoi practicantul tipograf

I. Măgean ou o satiră plină de ironii, poezie literară din Caragiale. Domnișoara El. Bordia declamează poezia „*Fericiroarea*”, de Dulfu, mai apoi „*Ostașii lui Tepeș*”, de V. Alexandri ou un calm și cu o accentuare uimitoare, fiind răsplătit cu repetite aplauze. Terțetul compas din domnișoarele Pinciu, Par. și M. Popovici cântă bucoșele „*S'a dus oucul*” și „*Cu plăvanii dela jug*”; a fost cât se poate de bine. Corul teologilor ou „*Ohniul inimii*” de Bena a captivat inimile ascultătorilor. Tinărul Alexandru Dopp ou o poezie plină de duh de Coșbuc a dat o dovadă de mare dragoste, ce o are pentru literatura și limba strămoșească. Dl I. Stanciu, tenoristul meseriașilor noștri, a predat cu simpatice voce, cunoscută de toți, două romane foarte dragute, fiind răsplătit cu prelungite aplauze. De asemenea teologii G. Comșa și Neagu ou două soluri au făcut să isbucească publicul într'un șgomot de aplauze. Urmează corul sub conducerea teologului Petrașcu, fiind la înălțimea cuvenită. Doamna Pomian a cântat duios și simpatice două doine de ale noastre.

Cu câte-o poezie draguță s'au mai produs: Ioan Văcariu, Vas. Gavrilă, Horia Dop, Vic. Baciu, Sofia Șoima, Par. Florin, E. Feier, Mărioara Pomian, iar doamna Mărioara Bordea și dl Savu Șoima au delectat publicul cu câte-o cântare draguță.

Asistent.

voinței ei, pe multe locuri a fost trecută în liste ca fiind de limbă valahă, iar dacă a scris cineva în listă, că limba sa maternă e limba română, a fost îndrumat să schimbe cuvântul în — valahă?

Sunt aplecați domni ministri, să desaprube această procedură a organelor încredințate cu numărarea populației și să dispună, ca la stabilirea finală a rezultatului recensământului, în loc de limba maternă valahă, să se pună limba maternă română?²

Domnul ministru-president, contele Khuen Hédervary, a răspuns, în calitate de ministru de interne, numai decât următoarele:

„Onorată casă! Rog să mi se permită a răspunde la interpeleția aceasta numai cu privire la lămuririle pe cari pot să le dau. (S'auzim! S'auzim!) La întrebarea, că oare am cunoștință despre procedurile amintite, trebuie să declar, că nu am nici o cunoștință despre ele. Natural, că voi căuta să dau de urma lucrului, și dacă ar fi să se fi întâmplat vre-o incorectitate, mă voi îngriji, ca să urmez sanarea. (Aprobări în dreapta). Dar deja acum pot să liniștesc pe domnul interpelant, că instrucția despre efectuarea recensământului nu conține nici o dispoziție, din care ar fi putut să scoată cineva, că forma evidențierii limbii materne ar fi camva prescrisă. Din contră, din instrucțiune se vede, că în privința aceasta s'au dat cele mai liberale îndrumări, căci s'a ordonat de dreptul, că respectivul nu are să fie influențat nici de cum cu privire la limba sa maternă, ci trebuie să i se conoacă și o declara așa cum el vrea. Dacă s'a procedat pe undeva altoum, nu e deci vre-o urmare a îndrumărilor date din partea guvernului cu privire la recensământ.” (Aprobări în dreapta).

După ce răspunsul domnului ministru-president nu a fost un răspuns final, nu s'a luat nici un conclud din partea dieței. Pe noi ne mulțămeste însă și acest răspuns provisoriu, și ne mulțămeste, că peste tot s'a adus chestia în discuție în dietă, în formă de interpeleție. Ce nu ne poate mulțămeste e numai faptul, că un deputat străin, nu de neamul nostru, a trebuit să ne iee în apărare în dietă, făcând el interpelețarea, pe care dator era să o facă cineva dintre deputații naționaliști români. Dar după ce tot așa s'a procedat și în chestia măcelului mai nou din comuna Galați lângă Fegăraș, — când iarăși un deputat maghiar a interpelet guvernul pentru împrăvălirea jandarmilor, — trebuie să presupunem, că e vorba de vre-o nouă tactică a deputaților nostri din dietă, pe care noi nu o înțelegem. De aceea ne și reținem dela ori ce altă critică, pentru că să nu păcătuim cumva și noi în contra — disciplinei.

Scrisoare către prințul Max.

În numărul 133 din anul trecut al ziarului nostru ne-am ocupat cu constatările științifice, pe cari le a făcut într'un articol de ziar prințul Max, profesor de teologie în Freiburg, referitor la biserica noastră ortodoxă, constatări, cari au avut apoi de urmare chemarea prințului la Roma și înduplecarea lui din partea Vaticanului de a și le revoca. Și prințul le-a revocat, promițând Vaticanului supunere necondiționată. Sperăm a putea da în curând în întregime articolul prințului Max, favorabil bisericii noastre, deci supărător pentru Roma, iar până atunci comunicăm cetitorilor, că modernistul francez Père Hyacinthe Loyson a trimis prințului Max, la 2 Ianuarie nou., din prilejul retractării făcute, o scrisoare, în care se cuprind următoarele părți:

„... Un om cu vederile Dtale, și vederile acestea Dta le ai și astăzi, căci e cu neputință să și le schimbi de pe o zi pe alta, la insistențele unei puteri, a cărei autoritate însuși ai combătut-o; un om cu vederile Dtale, zic, nu e permis să vină astăzi cu o idee, pe care mâine o revocă, ori ca să mă exprim altoum, nu poate să revocă și să jure că nu-i așa aceea, ce în urma studiului științific a ajuns să formeze convingerea sa cea mai înfernă. N'ai pășit pe urmele marelui strămoș, marele principe de Saxonia, care ca apărător al lui Luther a fost cointemestorul reformatiunii germane, deci al unei fapte însemnate, pe lângă toate greșelile și răstăcirile ei! Ai preferit să urmezi pe un alt înaintaș, care și-a schimbat credința de dragul unui tron. Ai dat un exemplu rău, reverendisime, un exemplu, care va contribui mult la aceea, ce în epoca aceasta bolnăvicioasă, autoritatea și adevărata religiozitate să fie subminată, iar biserica să fie ruinată, nu biserica lui Dumnezeu, oare e neperitoare, ci biserica Vaticanului, ai oarei stăpânitori, tot mai mult întunecești la ochi, o duc pe povârniș și spre

abisuri, unde trebuie să se spargă și să se nimicească cu rușine”.

Sorisoarea aceasta muștrătoare a Francezului modernist a fost publicată în numărul ultim al revistei moderniste internaționale din Paris.

Instalarea de preot din Gurarâului.

Am dat în numărul trecut o scurtă notiță despre introducerea în parohie a tinerului preot Ioan Manta junior din Gurarâului, întâmplat Duminecă în 2 Ianuarie v., iar de astădată dăm vorbirea rostită cu acel prilej din partea protopresbiterului tractual Dr. Ioan Lupăș. E următoarea:

„Vi este cuvântul lui Dzeu și lucrător și mai ascuțit decât toată sabia ascuțită de amândouă părțile și străbate până la despărțirea sufletului și a dubului și a mădulărilor și a măduhii și judecător cugetelor și gândurilor inimii”. Ap. Pavel Cor. IV. 12.

Fraților! Când implinesc datorința oficiului meu de a introduce în slujba acestei sfinte biserici un nou preot și de a da parohiei văduvite de atâtea vreme pe mirele și păstorul ei dorit, nu pot îngădui să trecă acest prilej, fără a stăruii și din parte-mi în câteva cuvinte asupra însemnătății deosebite ce are ziua aceasta în viața poporului nostru dreptcredincios din Gurarâului, în cuprinsul familiei preoțești din care a răsărit un nou preot și mai ales în sufletul acestui tinăr chemat atât de timpuriu la slujba cea grea și plină de răspundere a conducerii duhovnicești și culturale.

Credincioșii acestei sfinte biserici pe lângă bucuria ce o simt văzându-și în slujba altarului și a amvonului pe cel dorit și așteptat de dânșii, deschid astăzi poarta sufletului lor ca să pătrundă într'insul raza nădejților frumoase, ce le-găm cu toții de activitatea pastorală a tinerului preot Ioan Manta. Alegătorii, cari prin votul lor au înlesnit acestuia calea spre treaptă, în care se află astăzi, nutrească de sigur în inimile lor dorința de a fi dat prin alegerea lcr acestei biserici un preot luminat și virtuos, acestei comane frumoase un fruntaș doritor de progres și poporului întreg un sfătuitor înțelept și cu alese porniri spre bine.

Familie, din sânul căreia a odrăslit acest preot tânăr, găsește și ea îmbelșugat prilej de bucurie în serbarea acestei zile. Reamintindu-și cursul vremilor de demult, chemându-și înaintea ochilor sufletești lunga serie de înaintași, părinți și strămoși, căți au propovedit delă acest altar mai multor rânduri de creștini cuvântul lui Dzeu, poate să vadă acum cu adevărată mulțămire sufletească cum în sânul acestei familii se continuă prin o nouă verigă prin al oinoilea rând de oameni slujba duhovnicească la altarul Domnului spre binele poporului credincios. Fericită trebuie să se simtă familia, care a reușit să dea atâtea generațiuni de slujitori lui Dzeu, bisericii și neamului nostru.

Această succesiune îndelungată își are negreșit părțile sale bune atât pentru mângăierea familiei, care s'a învrednicit de ea, cât și pentru dezvoltarea poporului care dă dovadă frumozelor sale sentimente de recunoștință, atunci când întemeiat pe semnele de vrednicie ale înaintașilor antioapează, dăruiește încrederea sa și urmașilor. Oamenii cu multă învățătură susțin cu toată hotărârea, că o anumită deprindere, cultivându-se din tată în fiu, ajunge la desăvârșire tot mai însemnată, astfel încât se poate aștepta din generație în generație un progres tot mai vădit.

Din parte-mi doresc să fie adevărată această părere și să și afe în cazul de față deplină aplicare practică în viața și activitatea tinerului preot Ioan Manta. Dacă un străban cu același nume a putut povățui la sfârșitul veacului al XVIII turma credincioșilor spre pășunea cea bună, luptând cu vitregia vremilor de pe atunci, doresc să ni se dea acum la începutul veacului al XX-lea fericitul prilej a constata că strănepotul lui din a cincea generație poate săvârși aceeași slujbă, poate îndeplini în mijlocul aceluiaș popor cu o destoinicie și însușire învrednicite mai mare misiunea sfântă, care îmbracă aci haina unei respectabile tradiții familiare.

Dorința aceasta a noastră se va putea îndeplini însă numai atunci, dacă Sf. Ta, tinere părinte Ioane, vei fi pătruns până în adâncul inimii de sfințenia și taina cea mare a chemării preoțești, dacă o prilejul sfințirii de preot și înaintea acestui prilej îți vei fi simțit vreme îndelungată sufletul examinându-se pe sine însuși frământându-se și extremurându-se de mărimea și greutatea misiunii duhovnicești. „Celce ia asupra-și grija aceasta — spune Sf. Ioan Gură de aur în cartea sa despre preoție (cap. VI.) trebuie să aibă înțelepciune multă și înainte de înțelepciune dar mult dela Dzeu și integritate morală și curăția vieții și o virtute peste firea omenească.

Căci mai multe valuri decât vânturile cele ce tulbură marea, învioresă sufletul celui preoțit”.

Impotriva oricărei înviorări ce s'ar abate peste sufletul tău ori peste al credincioșilor tăi ai însă o armă sigură: cuvântul lui Dzeu, despre care apostolul Pavel ne spune, că este viu și lucrător și mai ascuțit decât orice sabie și judecător cugetelor și gândurilor inimii...

Dacă acest cuvânt îl vei cunoaște însuși deplin și dacă îți vei da silința să l'urmezi fără șovăire între orice împrejurări ale vieții, atunci îți vei și apăra sufletul și vei izbui să-l faci birutor peste orice undă și înviorare.

Cu atâtea însă misiunea duhovnicească nu e îndeplinită. Ci aceasta pretinde, ca nu numai însuși să cunoști cuvântul lui Dzeu și să fi pătruns de puterea lui în toate faptele și simțirile tale, ci să și faci pe credincioși a se pătrunde de puterea cea în veoi nebruită a cuvântului dzeesc, să-i știi face să-l înțeleagă și să-l urmeze și ei totdeauna, să-l știi tălmăci și propovedii cu pricepere, cu însuflețire și cu stăruință.

Căci mare lipsă are astăzi poporul nostru de asemenea tălmăcirii, de o întințită propagandă religioasă și culturală prin graiu viu. Sfânta Evangelie și diferitele oări rituale, în care e atât de bogată biserica noastră, cuprind pe lângă frumzeșile lor clare și pe lângă înțelepciunile neperitoare o multime de adevăruri mai greu de înțeles și cari trebuiesc prin urmare necontenit explicate pe înțelesul tuturor. Această trebuință a fost totdeauna adânc simțită. De aceea predica constituie una din problemele de competență ale misiunii preoțești.

Sf. Vasile cel mare, a cărui pomenire creștinească am prăznuit-o ieri, spune că, dacă cel îndatorat să vestească cuvântul lui Dzeu, va lipsi a binevesti, să se socotească ca uoigaș de oameni. Din acest cuvânt de strașnică osândă trebuie să înțeleagă fiecare preot al bisericii noastre, că datorința de a predica mult și bine, nu e o pretensiune exagerată a timpurilor moderne, ci e o problemă pastorală atât de veche, pe cât de veche este însăși biserica creștină. Preotul trebuie deci să predice cu vreme și fără vreme, chiar și atunci când predica, sfaturile și îndrumările lui n'ar fi pe placul ascultătorilor. Plăcerea sau neplăcerea cuiva e o considerație secundară, după care nu se poate orienta preotul. Ci datorința lui este să aibă totdeauna în vedere binele și folosul bisericii, înflorirea culturii și înaintarea poporului.

Pătruns de importanța și necesitatea predicii spunea pe la începutul secolului al XVIII-lea marele mitropolit Antim Ivereanul: „Predicile și tălourile voi îndrăzni a zice că sunt tot așa de lipsă și de bune, ca și citania sfintei evanghelii”.

De aici urmează, că alături de rugăciunile necontenite, cu cari vei avea să te închini la acest sfânt altar, să dai o îngrijire vie și zelosă amvonului, silindu-te a-ți implini totdeauna cu sfințenie și cu sumpătate datorința de propoveditor convins și însuflețit al Evangheliei lui Hs.

Ai o pregătire frumoasă, cunoștințele ce și le-ai adunat în atâția ani de școală să cauți a le preface în bani mărunți și să le împărtășești credincioșilor dornici de lumină și învățătură. Înaintarea pe toate terenurile a acestui popor și luminarea lui să-ți fie o țintă, pentru care să lupți cu inimă caldă și suflet luminat, pentru ca la sfârșitul vieții să poți zice împreună cu apostolul Pavel, ale cărui cuvinte le-ai auzit astăzi „Luptă bună am luptat, alergarea am sfârșit, credința am păzit: de acum mi s'a gătit cununa dreptății ce-mi va da mie Domnul”.

În legătură cu acestea țin să-ți atrag atenția și asupra datorințelor ce le are preotul față de așezămintele noastre culturale. În deosebi să fi un cald sprijinitor al școlii, arma de biruință a zilelor de azi. Căci în zilele noastre, ce le trăim, preotul trebuie să poarte același interes față de școală ca și învățătorul. Prin o onclorare armonică să vă siliiți a face din școală un element dătător de viață al poporului din această comună.

Față de oamenii săraci și neajunși să ai totdeauna cuvinte și fapte de mângăiere. Ca o normă potrivită pentru preot în relațiile lui sociale socot sfatul unui om învătăț (Iohn Ruskin), care re îndeamnă, să ne ospătăm cu săracii și să predicăm bogățiilor!...

Iar în viața ta oasnică familiară să-ți dai silința a întemeia un adevărat cămin religios și cultural, din care să se resfrângă raze de căldură a inimii și de lumină a minții asupra parohiei întregi, ca să poți implini cuvântul Mântuitorului, care zice: „Așa să luminez lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri”. Amin.

Organizarea preoției.

Păreri din cercurile preoției noastre arhidiecezane. (Urmare).

Cari sunt adevăratele gravamine?

Noia preoților ne lipsește un contact spiritual, ce ar trebui să existe între preoției unei confesii. Adeoă ne lipsește mijlocul, prin care ne am putea comunica cunoștințele și experiențele practice, câștigate în cursul activității noastre, fie pastorale, fie administrative bisericesti.

Cu un cuvânt, ne lipsește organul de publicitate, care ar putea suplini această lacună.

„Revista Teologică”, care se ocupă îndeosebi cu tratate științifice, cu apologii etc. ar fi păcat să și abandoneze pentru discuțiile noastre direcția ce și-a luat, fiind acele tratate de mare interes pentru cultura religioasă și pentru întărirea credinței în filii bisericii.

„Telegraful Român” e ziarul oficios al arhidiecezei, pe care preoția din diecezele sufragane nu-l citește, având și ele asemenea ziare.

De aceea apariția „Rev. Preoților” a fost cu drag întâmpinată din partea noastră, în firma speranță, că ea va suplini această lacună simțită.

Experiența aproape de un an ne-a dovedit, că așteptărilor noastre ea nu poate satisface. Că s'a degradat la critici nefolositoare, prin cari paroad ar voi să cultive chiar între preoți idei revoluționare, idei anarhice.

Presupun, că aceste idei nu emanază delă membrii redacției, ci delă unii corespondenți esterni mai vehemenți, și de aceea i-am rugat să exercite mai mare control asupra articolelor din afară. Cetisem între altele articolul unui preot, care falsificase citatele sfintei scripturi, și în mare parte le întrebunțeze după ediția anglicană a bibliei, care cartă nu e canonică.

Apoi expresiunile luate din dicționarul foilor așa numite de „Revolver” înoă nu-s potrivite numelui nune cel poartă „Revista”. Nici critici, ca cea apărută în „Rev. Pr.” contra unui consistor n'am mai văzut. Și pentru ce? Pentru că acel consistor și a exercitat un drept al său garantat lui prin lege. Dacă e vorba de simpatii, apoi e încă numai eu cel ce întrunise majoritatea voturilor sinodului ppresb. dela Lipova simpatizez. Știu, că are pregătire frumoasă, e un bărbat vrednic, îl onosch chiar, îl iubesc și stimmez. Consistorul însă n'a călcat legea, când a întărit pe al treilea propus de sinod. Acesta e un drept, ce nu e permis, ca chiar într'o foaie clericală să fie criticet în forma cum a fost criticat.

Aceste porniri le țin eu de anarhice, căci sunt îndreptate în contra mai marilor și contra dreptului.

Să sperăm însă, că această „Revista”, totmai în urma acestor arătări a greșelilor ce le face, se va îndrepta, ceea ce eu sperez, pentru că și existența ei o aflăm de necesară.

Acum să revin la obiect.

Conferențele preoțești tractuale înoă ne aduc în contact spiritual pe cei dintr'un tract, dar chestiile noastre vitale zadarnic le debatem în conferențe tractuale; tot asemenea înzadar le-am debata și în conferențe generale, pentru că nu-s băgate în seamă.

Launa aceasta în present numai o foaie bună, — destinată esclusiv pentru chestiile ce ne preocupă, — o poate suplini.

Preoția noastră iașă din seminar, fără ca acolo să și fi însușit toate cunoștințele necesare.

În chestii cari aparțin resortului oficiului parohial, absolventul nu știe nimic. Din ceremoniologia religioasă abia știe ceva.

În chestii de igienă e neajutorat.}

Oficiul parohial.

Nici oficiul parohial, nici parohia nu o vei putea conduce în mod mulțămitor, dacă nu cunoști și nu înțelegi legea fundamentală a bisericii, „Stat. Org.” Dispozițiile „Stat. Org.” nici nu se aplică pretutindenea uniform, fiindcă nici azi, după aproape un jumătate de secol dela sancționarea lui, încă nu s'a explicat, n'a fost comentat.

Ministrul când dispune executarea unei legi votate de parlament și sancționate, publică nu numai legea, ci și o instrucție amănunțită despre cum este a se interpreta și executa legea.

O atare instrucție necesară congresul n'a dat până acum.

Deci să nu ne mirăm, dacă legea se interpretează după plac, dacă constituționalismul, cu care ar fi să ne lăudăm, de multeori e numai o spoială, (?) ba am ajuns,

ca în unele locuri sub firma constituțio- mului să se facă și tregeri pe sfară. (?)

Nici venerabilele sinoade eparhiale nu-și exercită întotdeauna dreptul lor de con- trol. Membrii cam tuc, când e vorba să ceară deslușiri într-o chestie, care agită opinia publică, într-o pretinsă călcare de lege din partea celor puși să eșecute legea.

Dintre multe cazuri să amintesc unul singur: alegerea dela Sebeșul-săseș. Răspunsul la o mică interpelare ar fi liniștit opinia publică, care de un an de zile nu mai înceată a discuta cu ea pa- timă.

Și acum să în'reb pe toți cei ce se interesează de soartea parohiilor, dacă pa- rohiile sunt organizate în toate provinciile conform dispozițiilor „Stat. Org.”? Nici vorbă!

Călcare drepturilor autonome ale dife- ritelor corporații constituționale se face chiar și prin regulamente votate de sinoadele eparhiale. (?)

Încă n'a fost vre-o anchetă, la care să fi fost invitați și unii dintre preoții noștri mai distinși, pentru a fi ascultate și păreriile lor, cu deosebire în chestii, cari privesc clerul și parohiile.

În privința organizării mei rău stăm în protopresbiterate.

Protopresbiterul, ca persoană cano- nică, e bine văzut și respectat de preo- time. Ca administrator al tractului e per- soana cea mai nesuferită, nu pentru alt motiv, ci numai pentru că oficiul acesta nici azi nu e adus în cadrele constituțio- nalismului, pentru că acest oficiu așa precum e și o rămășiță din era absolutis- mului bisericesc. (?) E un oficiu absolutis- tic într-o biserică constituțională.

Forul nostru judecătoreșc, de prima instanță, soanul protopresbiteral, nu func- ționează, pentru că nu este nici azi după aproape 60 de ani un regulament, care să i normeze sfera de drept și de datorințe. Până în timpul mai recent acest for ju- decătoreșc mai pertracta cauzele matrimo- niale, azi însă se face și în această pri- vință abuz.

Cauzele disciplinare chiar prin regu- lamente votate de sinodul eparhial s'au re- legat consistorului spre decideră. Și oare nu e o smornală, când unul și acelaș sen- tat aduce sentință în una și aceeaș cauză — și ca for de prima, și ca for de a doua instanță?

Că vener. consistoare ar fi perfect organizate, încă nu-i adevărat.

De astădată mă mărginesc la un sin- gur exemplu.

E deobște cunoscut, că fără ajutorul statisticii nu poți constata nici regresul, nici progresul unui stat, tot asemenea nici al unei biserici. Statistica noastră biseri- cească nu ți ofere garanța, nu-ți inspiră încrederea ce trebuie să o ai într-o statis- tică, în ceea ce privește esactitatea ei.

Nu! De oarece e compusă de cei ce n'au nici timpul, nici pregătirea necesară pentru a face această lucrare.

Inființarea câte unui oficiu statistic pe lângă consistoare și prelucrarea mate- rialului statistic prin experți, se impune, nu numai ca o necesitate imperativă, atât din punct de vedere bisericesc, cât și na- țional, ci și pentru a da preoțimii îndru- mări practice în multe egende de felul acesta ale oficiului parohial.

(Va urma) *Iosif Gomboș* preot.

Pentru învățătorii noștri.

A spărut de curând o carte intitula- tă: „*Invățământul despre natură în școala primară*” de Apostol D. Culea, însutitor la școala de aplicație a școlii normale „C. Negri” din Galați. Ziarele de dincolo sunt pline de elogii la adresa acestei cărți și a autorului ei.

Am cettit și eu această carte, ca și care o a doua în acest ram, de mai mare folos pentru învățătorii români, nu cunosc, și nici nu cred că există în literatura noas- tră.

Punctul ei de gravitație este a înlo- cui metodelor morfologice, cam șec, prin me- todul biologic, plin de viață, plecând dela învățământul regional în schimbul celui general.

În această carte se tratează cu mult simț și pricepere despre starea învăț- mântului științelor naturale în școala pri- mară, despre cultura științifică și rostul ei pentru poporul românesc, despre ceea ce poate face școala primară prin învăț- mântul științelor despră natură, despre mijloacele și metodele cari singure pot a- duce o îmbunătățire în mersul acestui în- vțăturant. Cartea are și o parte practică, cu numeroase lecțiuni de model din do- menii științelor naturale, cari vor face cele mai bune și mai reale servicii învăț- torilor.

Recomand cu toată inima cartea dlui Culea, care tradează în ajutorul ei un ade- vărat învățător, artist și erudit în acelaș timp. Cartea se poate procura prin „Li- brăria arhidiecezană”. Prețul: Cor. 3.50, plus porto.

Aurel Bratu profesor seminarial.

NOUTĂȚI.

Botezul Domnului. Cu mare solemnitate s'a serbat Joi Botezul Domnului în catedrala din Sibiu. A servit I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșianu*, asistat de P. C. Sa, Protosinelul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, director seminarial, de protopresbiterii *Mateiu Voileanu*, *Galacteon Șagău*, *Lazar Tritean*, *Dr. Ioan Stroia*, *Pavel Boldea* și *Dr. Vasile Bologa* și de diaconii *Dr. Vasile Stan* și *I. Marcu*, care în cursul liturgiei a fost sfințit întru preot pentru parohia Broșteni. Sfin- țirea apei s'a făcut în biserică. La urmă I. P. S. Sa a stropit cu apă sfințită pe număroșii credincioși din catedrală, iar soldații, cari au luat parte la serviciul divin, au fost stropiți cu apă sfințită afară, pe stradă, din partea protopresbite- rului militar *Pavel Boldea*. A cântat corul mixt, condus de dl pro- fesor *I. Popovici*.

În ziua sfântului Ioan Botezătorul ziua onomastică a I. P. S. Sale, Domnu- lui Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*, serviciul divin a fost celebrat prin P. C. Sa, Protosinelul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, asistat de protopresbiterii *Dr. Ioan Stroia* și *Lazar Triteanu*, și de diaconul *Gălea*. La sfârșitul sfinței liturgii, P. C. Sa a cetit în geunchi rugăciunea pentru sănă- tatea și îndelunga viațuire a Exceleenței Sale, Mitropolitului nostru *Ioan*. Felicită- rile obișnuite a se aduce Exceleenței Sale în această zi onomastică, din partea in- telligenței române din Sibiu, de astă dată au fost întrelăsate la expresia dorință a Ex- celeenței Sale. Exceleența Sa a primit însă număroase felicitări din afară.

Înbibeu „Drapelului”. Confratele din Lugoj „*Drapelul*”, a implinit la anul nou zece ani de existență. Cu acest prilej s'a făcut o frumoasă manifestație domnului *Dr. V. Branișce*, directorul ziarului lugo- jan. Sara i s'a dat o serenadă, din partea vestitulii cor al Lugojenilor, condus de maestrul *Vidu*, iar domnul avocat *Dr. A. Vălean* a rostit o frumoasă vorbire ocașio- nală la care răspunsul potrivit l'a dat dl Branișce. A urmat apoi o cină comună la „*Concordia*” cu multă voce bună și cu multe toast. Dorim și noi confratelii lugojan încă mulți ani de muncă săvârșită spre binele neamului.

„*Tribuna*” declară în numărul de Sâmbătă, că regretă publicarea „*scrierii din Sibiu*” în care a fost atacat P. C. Sa, Protosinelul *Dr. E. R. Roșca*, directorul se- minarului „*Andrei*” și că publicarea ei s'a făcut numai din greșală. Luăm act.

Necrolog. Afăm cu mult regret, că majorul c. și r. *Gregoriu Iovescu* din Regi- mentul 85 de inf. din Leutschau a de- cedat Duminecă la 22 Ianuarie n. c. în cercul familiei sale din Sibiu, în floarea bărbăției la vârsta de 46 ani. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odihnă Miercuri în 25 Ianuarie n. c. la ora 3 d. a din capela spi- talului garnizoanei în cimiterul militar. Tri- mitem familiei sincere condolențe.

† **Ioan Baiulescu.** Afăm cu multă părere de rău, că inginerul *Ioan Baiulescu*, inspector general și șef de întreținere al oăilor ferate române a murit în Brașov, în etate de 57 ani. Regretatul plecase la Brașov din București pe sărbători, dar la Predeal a fost lovit de un atac de apo- plexie cerebrală, care pe lângă toate in- grijirile date din partea familiei, i-a adus moartea. Însmormântarea s'a făcut Vineri, în cimiterul capelei române din Groaveri. Trimitem familiei sincere condolențe, iar celui trecut la vecinicie îi dorim odihnă bună în sânul pământului.

Pentru incendiati. Maiestatea Sa Monarhul nostru a dăruit suma de 600 coroane pentru incendiati din comuna Răușor, iar suma de 400 coroane pentru cei din Băiești.

Probele de cântări la Reuniu- nea română de muzică din Sibiu se reîncep Joi în 26 l. c. la orele 6 seara în localul obișnuit.

Seghedinul, orașal binecunoscut tu- turor gazetarilor români, are conform re- zultatului recensământului nou, 117,800 lo- cuitori, iar cu miliție cu tot 123,000 de locuitori. Ziarele maghiare scriu cu multă mândrie, că această populație a Seghe- dinului, cu excepția unui singur procent, e curat maghiară. Da, da, maghiară, zi- cem și noi, însă în mare parte de confe- siune — mozaică!

Știri dela casină. Comitetul organi- zator de petreceri al casinei militare din Sibiu anunță, că din motive tehnice s'a amânat balul mascat („*reduta fantastică*”), și anume pe ziua de Joi 9 Februarie a. c. La dorința exprimată din mai multe părți se admite, ca damele onorațiilor, precum și gardedamele, să nu poarte mască. Măr- cile de intrare se vor distribui în 3 și 4 Februarie în localitățile casinei. Sâmbătă în 28 Ianuarie se va ținea în sala casinei o convenire împreună cu dans. Inocu- tul la 8 și jumătate.

† **Lánczy Gyula,** consilier alic, pro- fesor univesitar în Budapesta, scriitor dis- tins, politic și istoric, a decedat în Buda- pesta. A fost însmormântat Joi d. a. la o- rele 3 cu mare pompă.

Răscumpărare. Domnul avocat *Dr. Ioan Fruma*, răscumpărându-și felicitările de ziua onomastică, a dăruit casinei române din Sibiu suma de 20 coroane.

Hymen. *Alexandrina Badiu* din Zer- nești și *Virgil Păcurariu*, cand. de preot în Merceurea, căsătoriți.

— Domnul *George Purdean*, absolvent de teologie s'a fidanțat cu doșora *Mărioara Micu* din Muierău.

† **Safta Cristea,** născută în 27 Mar- tie 1827, după 20 ani de văduvie a răpo- sat în 16 Ianuarie n. l. 9^{1/2}, oare seara îm- părțită cu sfințele taine, și a fost înmor- mântată Joi în 6/19 la ora unu în cimiterul bisericeii gr. or. din Valea Balzului dep- lănsă de număroase rudeni. Odihneasă în pace!

În loc de felicitări de anul nou. Dl *Victor Onițiu*, comerciant în Sibiu, răs- cumpărând felicitările de anul nou, dăru- ește fondului Episcopului *Nicolae Popea* pen- tru masa învățăcelor meseriași sibieni 5 cor.

† **Ioan Bonea,** preot gr.-or. în Fo- feldea, a răposat în Domnul în 2/15 Ian- uarie 1911, în etate de 70 ani, fiind îm- părțită cu sfințele taine. Rămășițele de- cedatului s'au așezat spre vecinică odihnă Marți în 4/17 Ianuarie 1011, la orele 8 di- mineața în cimiterul gr.-or. din Fofaldea. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvân- tată!

Grațiat. Redactorul unei foi națio- nale germane din Timișoara, dl *Victor O- rendi Homenau* fusese condamnat la două luni temniță de stat pentru agitație, plus 400 coroane amendă. Bani i-a plătit, iar de temniță a scăpat, căci a fost grațiat din partea Maiestății Sale.

Mulțămită. Marele mecenat al nea- mului românesc, dl *Vasile de Stroescu*, a dă- ruit pentru fondul zidirii bisericeii gr. or. din Mogoș Miclești suma de 200 cor. În numele poporului credincios, aduc și pe această cale cele mai sincere mulțămiri ilustrului binefăcător. Mogoș-Miclești, 5 Ianuarie v. 1911. *Vasile Trif* paroh gr.-or.

Reuniunea femeilor române din Si- biu. Pentru scopurile acestei reuniuni au binevoit a dona: *Cassa de păstrare din Merceurea* 10 cor., doamnele *Maria Șufana* 2 cor., *Paraschiva Ciungă*, *Parasc. Floaș*, câte 5 cor., *Dr. Nicolae Schiau* 10 cor., *Avram Păcurariu* 5 cor., *Agnes Dr. Mă- ccelar* 10 cor., toți din Merceurea. *Mărioara Măcelar*, din Sângătin 10 cor., *Adrian Olariu*, *Liviu Groza*, câte 4 cor., *Axente Gaita* 6 cor., toți din Făget (Caraș-Seve- rin), *Dr. Eusebiu R. Roșca*, dna *Agapia Droș*, *Sidonia Muntean*, *Maria Dr. Piso*, câte 10 cor., *Letiția Dr. Bologa*, 4 cor., *Dr. Vasile Preda* 20 cor., *Elena Dr. Isaca*, *Livia Dr. Fruma*, câte 4 cor., *G. Desian* 2 cor., *Irina Fănuș* 6 cor., *Caliope Boiu* 2 cor., *T. B. 2 cor.*, *N. N. 1 cor.*, toți din Sibiu. S'au însoris membre pe viață sol- vind câte 40 cor., *Ana Olariu* soție de pro- topop în Făget, *Ana Dr. Gărda*, soție de avocat în Făget, *Agapia Vulcu* soție de asesor consistorial în Sibiu, iar membre ordinare cu câte 4 cor. *Sidonia Bogdan* și *Maria Feneș*, ambele din Făget.

Bal costumat în Arad. „Reuniunea famililor române din Arad și provincie” invită la balul costumat (port național) care se va ținea la 9 Februarie 1911 st. n., în sala hotelului „*Crucea Albă*” din Arad. Venitul es e destinat pentru zidi- rea internatului de fete din Arad. Toate dăruirile să se trimită dnei *Sofia V. Pap*, cassiera Reuniunii (Andrássy-tér 22). În- formațiunile de lipsă se dau prin dl *Dr. Cor- nel Iancu* (Telefon nr. 191). Prețul de în- trare: pentru familie 10 cor., pentru o persoană 6 cor.

Intimpinare.

„*Revista preoților*” ce apare în Ti- mișoara în suplimentul dela Nr. 36 sub ru- brica „*Ne scărbin*” se apucă și de neîn- semnata mea mea persoană, provocându-se la isvorul de unde și-a tras înfocarea ca la o autoritate infalibilă, care chiar vo- ind nu poate devia dela calea adevărului și dreptății. Aceasta informație este însă tendențioasă și din cale afară reu voitoare, menită a mă ponegri înaintea forurilor noastre bisericesti și a școlare și a colegilor mei preoți. Spre restabilirea adevărului declar deci următoarele:

Oficiul protopopesc în mai multe rân- duri, sub răspundere personală, m'a îndru- mat să esoperez renovarea școlii dela școala cu tinichea, ca apa să nu submineze păreții și să se facă daună în edificiul școlar.

Precum este știut, parohienii mei toți sunt călători, și eu în deoursul verei pe- lângă toată silința, nu am putut înghieba nici 4—5 membri la oședința de comitet, așa sa fost silit a amâna renovarea până târziu toamna. În 26 Octomvrie ziua mare- lui mucenic *Dimitrie*, după finirea cultului divin, după rostirea rugăciunii domnești „*Tatăl nostru*” și binecuvântarea preo- țească, am început a-le vorbi și despre re- novarea dela școala cu totul: „*Constantine cap de căne*” etc, dar fiind timpul înaintat și poporul după un serviciu de 5 ore obos- sât i-am trimis pe toți acasă, convocând pe ziua de 8 Nov., atât comitetul cât și sinodul, după serviciul divin la consultare cu care ocaziune revenind asupra predicii instructive cu *Constantin*, le-am explicat cum o soție bravă având un bărbat lenes care se numia *Constantin* în toate zilele îl îndemna: *lucra și tu ceva Constantine*. iar el răspunde: *lasă dragă până mâne*. Mâne ear așa, *poimâne ear așa*, până în fine ur- rândul i-se soție de atâta rugămintă îl apo- trofează: „*Constantine cap de căne*, trage grapa după tine”. Vedeți filior, să nu amâ- năm și noi lucrul cu școala ca *Constantin* din poveste, să o reparăm fără amânare se nu ni-se ruineze. Și minune, predica a avut efectul dorit, îndată se votară bani, școala se repară. Cumcă lucrul așa s'a în- tâmplat, pot documenta cu întreg comite- tul și sinodul parohial, cel puțin cu 50 de persoane. În urma căreia rog Veneratul Consistoriu Arhidiecezan să binevoiască spre constatarea adevărului a ordina cer- cetare disciplinară în contra mea, ca după constatarea nevinovăției mele să pot lua satisfacție dela „*Revista*” din Timișoara.

Nicolae Candrea preot gr. or.

Cărți și reviste.

„*Din istoria bisericeii române se- colul XV*”. Studiu istoric de *N. Dobrescu*. Reproducere din revista, „*Biserica ortodoxă Română*”. 178 pagini. Prețul 2 lei 50 bani. Are o prefață, apoi cuprinsul următor: *Mitropoia Ungrovlahiei*. O altă eparhie în Țara Românească. Mănăstirile. Biserica și cultura. *Mitropoia Moldovei*. Episco- piile moldovenești. Mănăstirile. Biserica și cultura în Moldova. Biserici, preoți. Adaus.

Poșta redacției.

Dlul I. D. în G. Ințelegem justa dtale indignare. Dar dupăce acum însași „*Tribuna*” și-a recunoscut greșala și regretă cele întâmplare, nu mai are rost publica- rea articolului trimis.

Teatru.

Sâmbătă s'a jucat în beneficiul arti- stului *Nelson* tragedia „*Faust*”. Teatrul a fost plin. Eri, Duminecă d. a. la orele 3 s'a dat comedia „*Der Himmel auf Erden*”, iar sara opereta „*Der Graf von Luxemburg*”. Astăzi, Luni, se joacă două piese noi: „*Abschied von Regiment*”, comedia și „*An- gele*”, iarși comedia. Mâne, Marți, e be- neficiul doamnei *Elsa Ferdinand-Bielitz*, distinsa tragediană. Se dă piesa „*Die Waffen nieder*”, de *Bertha Suttner*.

Nr. 2642 Pl. 1910

[10] 1-3

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de **protopresbiter** în tractul Beiuș, cu parohia centrală interimală Dobrești, devenit vacant prin trecerea în statul de penziune a protopresbiterului Vasile Papp, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la subsemnatul oficiu, având a se prezenta cu prealabilă înscuviințare a subscrierului în biserică spre a se face cunoscuți alegătorilor.

Sibiu, 31 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiteral al Sibiiului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Pr. 6—1911.

[14] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din **Bacăinți**, protopresbiteratul Geagiului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar: a) dela cassa bisericeii 440 cor., b) folosința unui complex (agru) în mărime de 5 jug., eventual arânda aceluia în sumă de 160 cor., c) ajutor dela stat, asemnat dela 1 Ian. 1910 în sumă de 400 cor.

2. Cuartir în natură.

3. Lemnele trebuincioase pentru încălzitul școlii. Învățătorul e îndatorat a conduce pe elevi în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Cererile instruite conform normelor în vigoare sunt a se înainta în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral, iar concurenții ar face bine să se prezinte în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 5 Ianuarie n. 1911.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

[9] 2-3

Concurs.

Pe baza rezoluțiunii Consistoriale Nr. 12237 școl. a. c. pentru postul vacant al II-lea de învățător la școala confesională română gr. or. din **Balomir** se publică concurs cu termen de 15 zile dela datul primei publicări.

Emolumentele:

1. Salar fundamental dela biserică și din repartiție 600 cor.

2. Cuartir în natură.

3. Pentru grădina 20 cor.

4. Pentru lemne 20 cor.

5. Restul dela Consistor sau dela stat 400 cor.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și așterne rugărilor de concurs în senzul regulamentului în timpul sus arătat subsemnatului oficiu și a se prezenta poporului în vre-o Duminecă.

Orăștie, 4 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 1108—1910 prot.

[6] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din **Hetur** p în aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post învățătoresc sunt: Salarul fundamental 1000 coroane, din cari 600 coroane prin repartiție dela popor, întregire dela stat 400 coroane, cuartir în edificiul școlii, și doi stângini de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ. Cuincuenalul dela stat după un serviciu neîntrerupt de cinci ani la această școală. Învățătorul ales este dator a instrua tinerimea școlară în cântările liturgice și a le conduce în Dumineci și sărbători în biserică, chiar și în feriele de vară.

Concurenții au a înainta cererile concursuale înzestrate cu documentele recerute în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta în una din Dumineci sau sărbători în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Sighișoara, 29 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Rugare!!!

Rog onorații oțenți ai mei, cari au binevoit a-mi da lucruri spre reparare să binevoiască cel mai târziu până în 26 Ianuarie 1911 a le scoate, deoarece toate reclamațiunile încurte mai târziu nu se vor mai lua în considerare.

Cu toată stima:

Iuliu Erös,
iuvelier și depozitar de ceasornice în lucruri de aur și argint.

[12] 1-2

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3.

Nr. 496 prot. 1910.

[16] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească de cl. I. **Ocna superioară**, protopresbiteratul Sibiiului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la subsemnatul oficiu, având a se prezenta cu prealabilă înscuviințare a subscrierului în biserică spre a se face cunoscuți alegătorilor.

Sibiu, 31 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiteral al Sibiiului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Pr. 6—1911.

[14] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din **Bacăinți**, protopresbiteratul Geagiului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar: a) dela cassa bisericeii 440 cor., b) folosința unui complex (agru) în mărime de 5 jug., eventual arânda aceluia în sumă de 160 cor., c) ajutor dela stat, asemnat dela 1 Ian. 1910 în sumă de 400 cor.

2. Cuartir în natură.

3. Lemnele trebuincioase pentru încălzitul școlii. Învățătorul e îndatorat a conduce pe elevi în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Cererile instruite conform normelor în vigoare sunt a se înainta în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral, iar concurenții ar face bine să se prezinte în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 5 Ianuarie n. 1911.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Szebenvármegye alispánjától.

Szám 492/1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szeben vármegye közigazgatási bizottságának 1911 évi január hó 10 én kelt 73/911 sz. határozata alapján Szebenvármegye területén átvonuló törvényhatósági közutak fenntartásához az 1911—1916 években szükséges kavics szállításának biztosítása végett új zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek, mely 1911 évi február hó 1 én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kis termében fog az ajánlattevők jelenlétében megtartatni.

Felhivatnak ennélfogva vállalkozni óhajtok, hogy kellően felszerelt zárt ajánlatokat a fent jelölt időpontig nálam annálkább igyekezzenek beadni, mivel elkésve, vagy távirati úton érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A szállítás 5 csoportra van beosztva s az ajánlatok ezen csoportok szerint külön külön teendők s a vállalat is csoportonként fog esetleg különböző vállalkozóknak kiadni.

Miután a IV. és V. csoportra tulajdonó részben alternatív ajánlatok teendők, ezen csoportra nézve 2—2 felosztási kimutatás készítenőd, a III. csoport egyik útvonalának alternatívára pedig az erre a csoportra vonatkozó felosztási kimutatás végén adandó meg.

A nagyszeben-szentágotai és a hortobágy falva-vurpodi vasúton szállítandó kavics vasuti szállítását a vármegye maga fogja végezni, a vállalkozó feladatát mohi kavics szállítása esetén a kavics termelése, vagyonba való fel és abból való lerakása s a lerakó helyről az útra való kifuvározása, bárhonnán beszerzendő zuzott kavics szállítása esetén pedig csak a kavicsnak a lerakó helyről az útra való kifuvározása képezi.

Az ajánlatok öt peesétel zárt borítékban adandók be s a borítékra ráírandó azon csoport száma, a melyikre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalnál kapható felosztási kimutatásokon teendők meg, megjegyeztetvén, hogy a felosztási kimutatásban minden egyes kilométer mellé az ajánlott ár számmal és betűvel kiírandó. A vállalat odaitétele az árlejtés napjától számított 30 napon belül fog megtörténni s az ajánlattevők ajánlataikkal ez időpontig kötelezettségben maradnak.

A beérkezett ajánlatok közt az ajánlat arra való tekintet nélkül a szabadon választás joga fenntartatik.

A csoportonként ajánlott árak összegének 5%-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a helybeli kii. adóhivatalnál teendő le s a befizetést igazoló letéti nyugta az ajánlatához csatolandó. Pénzt vagy értékpapirt az ajánlatához csatolni nem szabad.

A szállítási szerződési minta a részletes feltételek, a felosztási kimutatás és a kavics

minták az államépítészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyszeben, 1911 január hó 17 én.

(13) 1-1

Fabritius s. k.,
alispán.

Fabrică de gheață

și
arangiamente de frigorifere
în special aprobate, sistemul **Borsig**, comprimate cu acid sulfuric și amoniac, precum și

arangiamente complete de abatorii 503 5-6

liferează în executarea cea mai bună

turnătorii de fier și fabrica de mașini,

societate **SCHLICK**.

pe acții

Budapesta, Váci-ut 45-47.

Telefon: 74-76, 77-47 și 98-88.

Preliminare gratis.

Nr. 1208/1910 prot.

[3] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. română din **Tichindeal**, protopresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: folosirea a două bucăți de luncă în preț de 150 cor., din cassa alodială a comunei politice 120 cor., din aruncul da 5% după dare 97 cor., în total 377 cor., la mai mult comuna bisericească nu se obligă. Restul până la 1000 cor. se va cere dela stat. Locuință în natură și 1/4 jug. grădina.

Învățătorul ales e îndatorat să propună studiile prescise și religioana la copiii (băieți și fete) dela 6—12 ani, asemenea și la cei de repetiție dela 12—15 ani, să-i conducă în fiecare Duminecă și sărbătoare la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie și să țină la utrenie strană în rând cu cantorul.

Ceice au cunoștințe din muzica instrumentală, ca să poată forma și conduce un cor, vor fi preferiți.

Ceice doresc a reflecta la acest post, să-și înainteze rugărilor cu documentele recerute conform normelor în vigoare Oficiului protopresbiteral susindicat în termenul deschis și în vre-o Duminecă sau sărbătoare să se prezente în biserică spre a-și arăta deștinicia în cântări și tipic.

Agnita, 26 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Agnita înțeles cu comitetul parohial respectiv.

Ioachim Muntean,
protopop.

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger”

au gust bun, și nu influințează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusă rea!

Farmacia „Reichspalatin”
Budapesta, VI., Váci-körut 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (367) 19-26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacia.

Serviciu prompt și conștientios.

Prima fabrică transilvană
ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. Purece,

Sibiu — Nagyszeben

Strada Faurului 19.

2 2-10

Cataloge de preț gratis și franco.